

ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

Relationship Between Participation of Teachers and Effectiveness of Schools Under

Loei Primary Education Service Area Office 1

พรภิรมย์ แคนติ

บุญช่วย ศิริเกษ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

Pronpirom kaenti

Boonchuay Siriket

Mahamakut Buddhist University, Srilanchang Campus

Email: pronpirom1993@gmail.com

วันที่รับบทความ: 22 สิงหาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 27 สิงหาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ: 28 สิงหาคม 2566

Received: August 22, 2023; Revised: August 27, 2023; Accepted: August 28, 2023

บทคัดย่อ

การขาดประสิทธิภาพในการบริหารการศึกษา คือ การรวมศูนย์อำนาจในส่วนกลางมากเกินไป ขาดการมีส่วนร่วม การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 กลุ่มตัวอย่างคือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปีการศึกษา 2565 รวมทั้งสิ้น จำนวน 306 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.956 ได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐาน ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการปรับตัว รองลงมา ได้แก่ ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ด้านการมีจิตมุ่งต่อองค์กร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการบูรณาการ ตามลำดับ

3. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูกับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกประสิทธิภาพของโรงเรียนในระดับสูง ($r = .753$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, การบริหารสถานศึกษาของครู, ประสิทธิภาพของโรงเรียน

Abstract

Lack of efficiency in the administration of education is the centralization of power in the central too much. lack of participation the purposes of this research were to study 1) To study the level of teachers' participation in school administration. Under the Office of Loei Primary Education Service Area 1 2) to study the level of school effectiveness Under the Office of Loei Primary Education Service Area 1, 3) to study the relationship between teachers' participation in school administration and school effectiveness. Under the Office of Loei Primary Education Service Area 1. The sample were school administrators and teachers 306 people. The research tool was a 5-level scales questionnaire with a confidence value of .956. The instrument used in this study was questionnaires. The statistics used in the analysis are frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson' simple correlation coefficient.

The results of the study revealed as follows:

1. Teacher participation in school administration Under the Office of the Loei Primary Educational Service Area, Region 1, overall and each aspect had a high average level. by being able to rank the average from the highest to the lowest as follows: participation in the operation, followed by the participation in the benefits. Participation in decision-making and the aspect with the lowest mean was the aspect of participation in the evaluation, respectively.

2. school effectiveness the educational institutes under the Office of Primary Educational Service Area, Loei District 1, overall and each side had overall averages at a high

level. When considering each aspect, it was found that they were at a high level in all aspects. The aspect with the highest average was adaptation, followed by organizational mind. and the aspect with the lowest average was integration.

3. Teacher participation in school administration and school effectiveness under the office of Loei Primary Educational Service Area 1 found that there was a positive relationship at a high level ($r = .753$) with statistical significance at the .01 level.

Keywords: participation, educational institution administration for teachers, school effectiveness

บทนำ

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่จำเป็นในชีวิตของมนุษย์ หากเปรียบอัฐเป็นรากฐานของตึกการศึกษานั้นก็เปรียบเหมือนรากฐานชีวิตของมนุษย์ การพัฒนามนุษย์ให้เป็นผู้มีชีวิตที่ดำรงสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง และเกื้อกูลแก่สังคม ย่อมเกิดจากการศึกษาเป็นฐาน ซึ่งสามารถพัฒนามนุษย์ให้เจริญขึ้นโดยเฉพาะทางด้านจิตที่อยู่ภายในร่างกาย เช่น ความสำนึก รู้ ความสำนึกคิด เป็นต้น การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญ ในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบ เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่างๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนา การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบ เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตโดย การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2560 : 1) สาเหตุสำคัญของการขาดประสิทธิภาพ ในการบริหารการศึกษา คือ การรวมศูนย์อำนาจในส่วนกลางมากเกินไป ขาดการมีส่วนร่วมและ การตรวจสอบ การใช้งบประมาณเพื่อการศึกษาอย่างไม่มีประสิทธิภาพ มีการทุจริตและประพฤติดมิชอบ ระบบข้อมูลและ

สารสนเทศไม่ทันสมัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561 : 28) ประสิทธิภาพเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของโรงเรียน โรงเรียนจะอยู่รอดและมั่นคงได้ ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของโรงเรียน ประสิทธิภาพเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจว่าการบริหารงาน ของโรงเรียนสามารถดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้มากน้อยเพียงใด เป็นการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนดและวัดความสำเร็จกับวัตถุประสงค์ (ภารดี อนันต์นารี 2560 : 203-204) ทั้งนี้โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสามารถวัดได้จากการบรรลุเป้าหมาย หรือ วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา การพิจารณาความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติ ทางบวก ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม รวมถึงความสามารถในการแก้ปัญหา ภายในโรงเรียน จนทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน (ธร สุนทรายุทธ. 2561 : 459)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นหน่วยงานทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 มีภารกิจหลักใน ด้านการส่งเสริม สนับสนุนและบริหารจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่รับผิดชอบ 5 อำเภอ ประกอบด้วยอำเภอเมืองเลย อำเภอนาดูน อำเภอเชียงคาน อำเภอปากชม และอำเภอท่าลี่ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 2561 : 2) การ ดำเนินการ ตามแผนปฏิบัติการนี้ จะบรรลุความสำเร็จที่คาดหวัง จะต้องดำเนินการภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้ ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียน มีความมุ่งมั่น และร่วมกันผนึกกำลังในการขับเคลื่อน การปฏิรูป การศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จ ครู และบุคลากรทางการศึกษา ประสานความร่วมมือกับ องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป และให้ความสำคัญกับการปฏิรูป การศึกษา และมีกระบวนการและ รูปแบบความร่วมมือในการดำเนินการอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับ อมรรักษ์ ปิ่นกำลัง (2562 : 11) ความสำคัญ การบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้กล่าวว่าการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ได้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมตัดสินใจแก้ปัญหาพร้อมกำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์ขององค์กรพร้อมทั้งร่วมดำเนินการตาม เป้าหมายที่กำหนดซึ่งประกอบด้วย การไว้วางใจกัน ความยึดมั่นผูกพันการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน และความร่วมมือในการปฏิบัติงานเพื่อให้การดำเนินงานมี ประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายขององค์กร และยังสอดคล้องกับธนภรณ์ พรหมราย (2562 : 14) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน ได้กล่าวไว้ว่าปัจจัยที่ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสามารถทำให้บุคลากรเกิดความกระตือรือร้นมุ่งมั่นให้ความร่วมมือใน การทำงานให้สำเร็จด้วยผลงานที่มีคุณภาพมีปริมาณตามที่ตั้งเป้าหมายไว้รวมทั้งตรงตามเวลา และประหยัด ค่าใช้จ่ายในการให้งานนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งประกอบด้วยกลยุทธ์ โครงสร้างระบบรูปแบบการบริหาร บุคลากรความสามารถและค่านิยมร่วมของคนในองค์กรและสุภัททา อินทรศักดิ์ (2562:3) ให้ความเห็นว่าการมี ส่วนร่วม (Participation) เป็นผลมาจากการเห็นพ้องกันในเรื่องของความต้องการและทิศทางของการจะต้องมี มากจนเกิดความคิดริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติ เหตุผลเบื้องต้นแรก ของการที่มีคนมาร่วมกันได้ควรจะต้องมีการ

ตระหนักว่าปฏิบัติการทั้งหมดหรือการกระทำทั้งหมดที่ทำโดยกลุ่มหรือในนามกลุ่มนั้นกระทำผ่านโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนจะต้องเป็นเสมือนตัวนำให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงได้เปลี่ยนแปลงและความเห็นต้องตรงกัน

จากความเป็นมาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญและ ประโยชน์ที่ อาจจะเกิดขึ้นตามมา ทำให้พัฒนางานวิจัยการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูกับประสิทธิผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียน นำข้อมูลจากผลการวิจัยไป เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับโรงเรียนที่ดียิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูกับประสิทธิผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

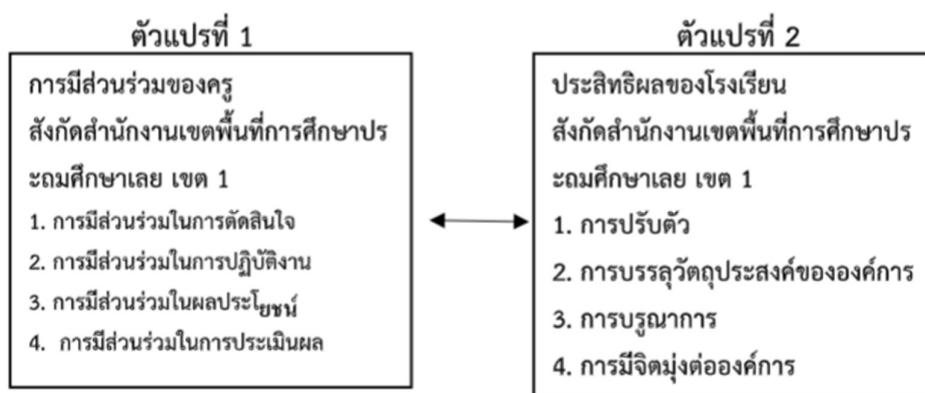
สุภัททา อินทรศักดิ์ (2562:3) ให้ความเห็นว่าการมีส่วนร่วม (Participation) เป็นผลมาจากการเห็น พ้องกันในเรื่องของความต้องการและทิศทางของการจะต้องมีมากจนเกิดความคิดริเริ่มโครงการเพื่อปฏิบัติ เหตุผลเบื้องต้นของการที่มีคนมารวมกันได้ควรจะต้องมีการตระหนักว่าปฏิบัติการทั้งหมดหรือการกระทำ ทั้งหมดที่ทำโดยกลุ่มหรือในนามกลุ่มนั้นกระทำผ่านโรงเรียนดังนั้นโรงเรียนจะต้องเป็นเสมือนตัวนำให้บรรลุถึง ความเปลี่ยนแปลงได้เปลี่ยนแปลงและความเห็นต้องตรงกัน

สมบัติ เอกเชี่ยวชาญ (2560:บทคัดย่อ) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมว่าหมายถึงกิจกรรมใดๆที่เปิด โอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการร่วมประเมินผลและรวมถึงร่วมรับผล ที่เกิดจากการดำเนินการนั้น

กนกวรรณ บุราณสาร (2560 : 7) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมคือการใดที่ไม่เคยได้เข้าร่วมใน กิจกรรมต่าง ๆ หรือเข้าร่วมการตัดสินใจหรือเคยเข้าร่วมคำได้เข้าร่วมด้วยมากขึ้น เป็นไปอย่างมีอิสรภาพ เสมอภาคมิใช่เพียงมีส่วนร่วมอย่างผิวเผินแค่เข้าร่วม

กรอบแนวคิด

จากแนวคิดทฤษฎีที่ผู้วิจัยศึกษาและกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยคือการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูตามแนวความคิดของ โคเฮนและอัทพ็อฟซึ่งแบ่งออก 4 ด้าน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2)การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลประสิทธิภาพของโรงเรียนตามฮอยและมิสเกล (Hoy and Miskel, 1991 : 380)ประกอบด้วย 1) การปรับตัว (Adaptation) 2) การบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ (Goal Attainment) 3) การบูรณาการ (Integration) และ 4) การมีจิตมุ่งต่อองค์การ (Latency)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 1,531 คน ปีการศึกษา 2565

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970, pp. 1970-608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 306 คน แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างมีสัดส่วน โดยมีอำเภอเป็นหน่วยในการสุ่มและใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

2.1 ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปลักษณะการตรวจสอบรายการ(Check list)สอบถามเกี่ยวกับ (1)เพศ (2)อายุ (3)ระดับการศึกษา (4)ประสบการณ์ในการทำงาน

2.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู สอบถามเกี่ยวกับ ด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล จำนวน 16

ข้อ ซึ่งเป็น แบบสอบถามแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามแบบลิเคอร์ท (Likert Scale)

2.3 ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 24 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามแบบ ลิเคอร์ท (Likert Scale)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ติดต่อขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง เพื่อขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ในการส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษา และขอความร่วมมือจากครูในโรงเรียนตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้วยตนเองหรือฝากผู้อื่นส่งและเก็บคืนให้หรือวิธีการอื่น คือ Google Form

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนและเลือกฉบับที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสถิติตามลักษณะของข้อมูลดังนี้

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) วิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)

4.2.2 ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูกับระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่ใช้ในแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า

4.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูกับระดับประสิทธิผลของโรงเรียน วิเคราะห์โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายในการแปลความหมาย

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 306 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 76.1 ส่วนมากเป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.7 ระดับการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 96.4 พบว่าส่วนใหญ่มีวิทยฐานะชำนาญการคิดเป็นร้อยละ 52.6 เมื่อพิจารณาประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 6 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.9

2. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกนโยบายที่สำคัญ

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารเปิดโอกาสครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผล

3. ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการปรับตัว รองลงมา ได้แก่ ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการบูรณาการ

3.1 การปรับตัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีความพร้อมในการปรับตัวเพื่อการเจริญเติบโตและความก้าวหน้าขององค์การ

3.2 ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีความสามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์ขององค์การ

3.3 ด้านการบูรณาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสามารถติดต่อสื่อสารภายในองค์การกับครูโรงเรียน

3.4 ด้านการมีจิตมุ่งต่อองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารเป็นตัวของตัวเองทำให้ครูเกิดความมุ่งมั่นที่เป็นแบบเฉพาะของโรงเรียนทำให้ครูและบุคลากรเกิดแรงจูงใจในการทำงาน

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู กับ ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยการใช้การทดสอบค่าสถิติ

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของ Pearson (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู กับประสิทธิผลของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกหรือในทิศทางเดียวกันในระดับสูง มีความสัมพันธ์ทางบวก เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ภายในตัวแปรการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู (X) พบว่า ทุกคู่มีความสัมพันธ์กัน คู่ที่มีค่าความสัมพันธ์สูงสุด คือ การบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร กับ การบูรณาการ คู่ที่มีค่าความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานกับการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	X	y	X
X ₁	1										
X ₂	.728**	1									
X ₃	.787**	.703**	1								
X ₄	.826**	.492**	.761**	1							
Y ₁	.818**	.694**	.808**	.631**	1						
Y ₂	.732**	.796**	.742**	.459**	.941**	1					
Y ₃	.634**	.653**	.692**	.360**	.937**	.963**	1				
Y ₄	.591**	.707**	.741**	.404**	.857**	.918**	.915**	1			
X	.948**	.805**	.883**	.873**	.871**	.808**	.706**	.721**			
Y	.709**	.723**	.757**	.471**	.963**	.988**	.987**	.930**	.794**		

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

**p < .01

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครู กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัย พบว่าระดับความคิดเห็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ มีสาเหตุมาจากการที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อมุ่งประโยชน์ให้แก่องค์กรการสร้างบรรยากาศทำงานแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และรับผิดชอบ สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความเข้าใจในปัญหาของหน่วยงาน ช่วยลดความขัดแย้งในการ

ทำงานเพิ่มพูนความไว้วางใจซึ่งกันและกันมากขึ้น ซึ่งฉุทธ สุขสม (2560 : 11) ได้กล่าวถึงการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า การเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ใบลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ตลอดจนการประเมินผล โดยทุกฝ่ายได้สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกัน อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายขององค์การ อีกทั้งสุรินทร์ แก้วมณี (2562 :20) ได้กล่าวถึงความสำคัญของบริหารงานแบบมีส่วนร่วมว่า ก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างผู้บริหารงานและผู้ร่วมงานทุกระดับในองค์การ ช่วยลดความขัดแย้งในการทำงานเพิ่มพูน ความไว้วางใจซึ่งกันและกันมากขึ้น สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ช่วยให้ผู้ร่วมงานมีสุขภาพจิตดี ทุกคนมีโอกาสแสดงศักยภาพและความสามารถส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในองค์การ อีกทั้งยังช่วยให้ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

จึงสรุปได้ว่า ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ได้เห็นถึงความสำคัญ และตระหนักถึงการทำงานแบบมีส่วนร่วมว่าการทำงานในองค์การจะไม่สามารถประสบความสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายได้ ถ้าปราศจากการร่วมมือร่วมใจของบุคลากรทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมและประสานงานกันอย่างเต็มกำลังความสามารถ

2. ผลการวิจัย พบว่าระดับความคิดเห็นประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 โดยรวม ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ มีสาเหตุมาจากที่ครูได้ดำเนินงานใด ๆ โดยการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ จนเกิดผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน และ ผลนั้นสอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ เช่น การที่โรงเรียนสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่ถูกบีบบังคับได้ ซึ่งราชบัณฑิตยสถาน (2552 : 187) ได้ให้ความหมายไว้ว่าประสิทธิผล หมายถึง ผลที่เกิดจากการจัดการเชิงระบบและเชิงคุณภาพที่มุ่งถึงการบรรลุเป้าหมาย และผลนั้นสอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ และปาริชาติ สมใจ (2561: 11- 12) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง ระดับความสามารถของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และบุคลากรภายในโรงเรียน ก่อให้เกิดผลสำเร็จต่อสถานศึกษาตามแผนที่ได้กำหนดไว้

3. ผลการวิจัย พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ มีสาเหตุมาจากที่ผู้บริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่ม บุคคล ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ทำให้การที่องค์การได้ดำเนินงานโดยการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ จนเกิดผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานหรือตรงตามความต้องการ และผลนั้นสอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพอร์สัน(Person, 1994 : 307) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการรับรู้ประสิทธิผลของสถาบันของวิทยาลัยชุมชนในนอร์ทแคโรไลนา โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร

คณะครู และเจ้าหน้าที่ในวิทยาลัย พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญกับประสิทธิผล และ พบว่า ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของผู้บริหาร ไม่มีผลต่อการรับรู้ในประสิทธิผลของวิทยาลัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไศภิตา คล้ายหนองสรวง (2560 : 87- 95) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของทินกร ประเสริฐหล้า (2561 : 159 - 160) ได้ทำงานวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนโดยรวม และรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จึงสรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 1 ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์ทางบวก จะเห็นว่าถ้าการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีคุณภาพที่ดี จะทำให้ประสิทธิผลของสถานศึกษาดีขึ้นไปด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ระดับความคิดเห็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยรวมครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ มีสาเหตุมาจากการที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อมุ่งประโยชน์ให้แก่องค์กรการสร้างบรรยากาศทำงานแบบประชาธิปไตย ดังนั้น ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายสถานศึกษาให้ชัดเจน จัดโครงการเพิ่มประสิทธิภาพภายในองค์กร แสดงออกถึงความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ และสร้างบรรยากาศการทำงานแบบประชาธิปไตย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยในพื้นที่อื่น ๆ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย

2.2 ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของครูในโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

กนกวรรณ บุราณสาร (2560).การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2.ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ,สาขการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

- จุฑามาส พันสวรรค. (2562). การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการบริหารจัดการพัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเชียงใหม่.หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- เฉลิมพล จันดา.(2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 1.วารสารมหาจุฬานาครพรรณ์,7(6),229-243.
- ดวงเดือน วินิจฉัย.(2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.สาขาวิชาการบริหาร การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์,มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เดวิส และนวลตรอมิ.แนวคิด ทฤษฎี ตัวแบบ และแนวทางการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ:การจัดกลุ่มทางความคิดและสาระสำคัญจากแนวคิดกระแสหลักช่วง คริสต์ศตวรรษที่ 201.วารสารรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์,7(2),118 -151.
- ธนภรณ์ พรรณราย.(2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา.ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ธัญญาลักษณ์ ใจเที่ยง.(2563). การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนเขตพระนครกรุงเทพมหานคร ต่อการพัฒนาทักษะเยาวชนไทย 4.0. ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณแผ่นดิน,ลิขสิทธิ์บัณฑิตพัฒนศิลป์
- ยงค์ วิโรจน์เศวงค์ (2562).การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2. สาขาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงใหม่.
- วิบูลธ นิลพิบูลย์. (2563). การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1.สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมบัติ เอกเขี่ยวชาญ (2560). บทบาทการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพของชุมชนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาบ้านเขว้า1สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1.หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สุภัททา อินทรศักดิ์.(2561). การนำเสนอรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ.งานนิพนธ์การศึกษา,สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

- อภิรัตน์ ช่างเกวียน.(2564). บทบาทผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม.สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- อมรภาค ปิ่นกำลัง.(2562). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับ
ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- อำภา สมันพิช (2561). การมีส่วนร่วมในการบริหารกับความยึดมั่นผูกพันกับองค์กรของครูในสถาบันการ
อาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสยาม
- Bandura. (1977). **A Social Learning Theory** Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice Hall.
- Bert Nanus. (1992). **Visionary Leadership**. San Francisco: Jossey-Bass Inc.
- Brown, M. E., Treviño, L. K., & Harrison, D. (2005). **Ethical Leadership: A Social Learning
Perspective for Construct Development and Testing**. Organizational Behavior and
Human Decision Processes.
- Gary Yukl (2010). **Leadership in Organization**. 7th ed. New Jersey: Prentice Hall.
- Grace, B. (2006). **Ethical Leadership: In Pursuit of the Common Good**. Seattle, WA: Center
For Ethical Leadership.
- Henry, K. (2009). **Leading with your soul: The comprehensive ethical leadership model™
shows you how to create an ethical workplace that will lead to sustainability for
your company**. In Proceedings of the ethics is a topic at IMA's annual conference:
Strategic Finance. (pp. 41-51). Chicago: North Park University.
- Hoy, W. K. and Miskel, C. G. (1991). **Educational Administration: Theory, Research, and
Practice**. 4th Edition. New York: McGraw-Hill.
- Jaran Olsen & Dagfinn Aarhus Braseth. (2015). **Morality, Meditation, and Wisdom: An
Exploration of the Buddhist Foundation of Mindfulness-Based Stress Reduction**.
The University of Bergen
- Kanokorn, S., Wallapha, A., & Ngang, T. K. (2013). **Indicators of ethical leadership for school
principals in Thailand**. Procedia-Social and Behavioral Sciences.
- Kohlberg, L. (1976). **Moral Stages and Moralization: The Cognitive-Development Approach**.
In T. Lickona (Ed.), **Moral Development and Behavior: Theory and Research and Social
Issues** (pp. 31-53). New York, NY: Holt, Rinehart, and Winston.

- Mowbray, D. (2009). **Code of conduct for ethical leadership a discussion document**. Retrieved October 20, 2022 from www.derekmowbray.co.uk.
- National Centre for Ethics in Health Care. (2005). **Ethical Leadership Toolkit A manual for the Ethical Leadership Coordinator**. Retrieved September 15, 2022, from <http://www.ethics.va.gov/integratedethics/ELC.asp>
- Northouse, P.G. (2013). **Leadership Theory and Practice**. (6th ed.). California: SAGE Publications, Inc,
- Sergiovanni, T. J. (1992). **Moral leadership Getting to the heart of school improvement**. San Francisco: Jossey-Bass publisher.
- Trevino, L.K., Hartman, L.P., and Brown, M. (2000). Moral Person and Moral Manager: How Executive Develop a Reputation for Ethical Leadership. **California Management Review**, 42(4).
- Wong.P.T.P.; & Davey, M.A. (2007). **Belt practice in servant leadership**. Paperpresented at the servant leadership Roundtable at Regent University, Virginia Beach, VA, on July 2007. Retrieved October 19, 2022 from [http:// www.regent.edu](http://www.regent.edu).